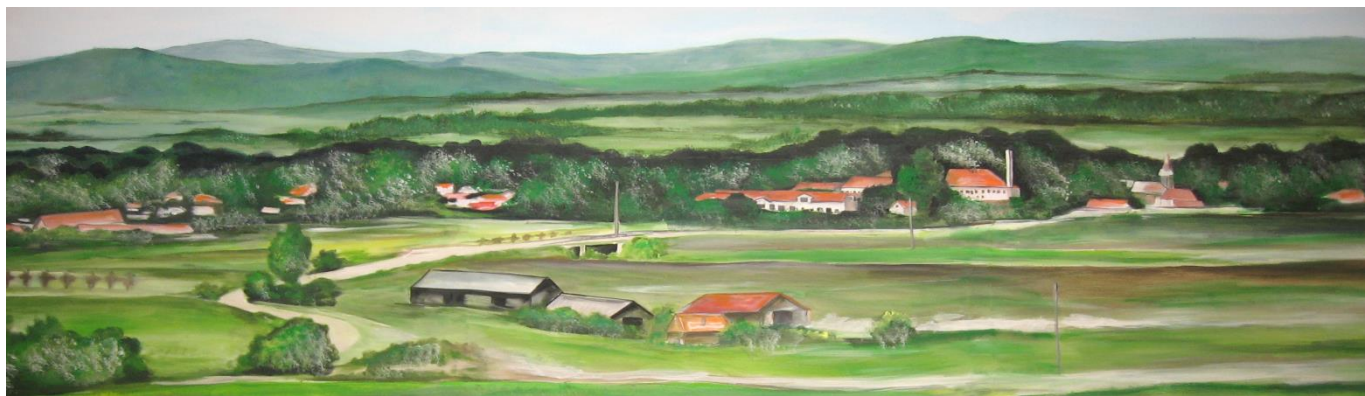

Hidasi

Hírnök

Hidasnémeti község közéleti lapja

23. évfolyam 3. szám

2019. november

KEDVES HIDASNÉMETIEK!

Az Ünnepet, az év végi időszakot Önkormányzatunk is igyekszik szebbé varázsolni községünk lakosai számára. Ezért szervezzük meg vasárnaponként a Fő téren a gyertyagyújtást, díszfényekkel színesítjük a települést. Támogatjuk az Adventi Gyertyafényt, az intézmények karácsonyi rendezvényeit, az óvodás és iskolás gyermekeket, szaloncukorral és naptárakkal kedveskedünk a település családjainak.

Képviselő Testületünk és az Önkormányzat valamennyi dolgozója nevében is áldott, békés Karácsonyt és Boldog Új Évet kívánok mindenkinek!

Becse Csaba polgármester

Adventi gyertyagyújtások Hidasnémeti Főterén

2019. december 1. (vasárnap) 16.00 óra

Közreműködnek: Görög Katolikus Egyház, II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola

2019. december 8. (vasárnap) 16.00 óra

Közreműködnek: Református Egyház, Hidasnémeti Református Kórus tagjai

2019. december 15. (vasárnap) 16.00 óra

Közreműködnek: Római Katolikus Egyház, Abaúji Hagyományőrző Népi Együttes

2019. december 22. (vasárnap) 16.00 óra

Közreműködnek: Tizenhárom Komédiás Színjátszó Kör

Adventi gyertyafény

2019. december 20. (péntek) 17.00 óra

Helyszín: Hidasnémeti II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola tornaterme

Ez a szám tartalmazza az Idő kapszulába elhelyezett Hidasi Hírnök különszámának cikkei.

Tartalomjegyzék

Önkormányzati hírek	2. oldal
Történeti áttekintés	3. oldal
Beszámoló az Önkormányzat munkájáról	5. oldal
Intézmények	10. oldal
Emlékművek / Vers	12. oldal
Sulinfo	13. oldal
Közösségek	14. oldal
Egyházaink tollából	19. oldal
Gyerekesély program	21. oldal

HIDASAI HÍRNÖK

Megjelenik negyedévente 450 példányban

Szerkesztés:

Hidasnémeti Művelődési Ház és Könyvtár, Teleház

A kiadvány támogatói:

Hidasnémeti Község Önkormányzata és a Hidasnémeti Alapítvány

Szerkesztőség:

3876 Hidasnémeti, Fő tér 8.; Tel./fax: 46 / 552-212;

e-mail: hidasmuvhaz@gmail.com

ISSN 2062-19 ISSN 2060-1957 (online)

Szociális tűzifa

Az idei fűtési szezonra 180 m³ kiosztására kerülhet sor a település rászoruló családjai számára. Jó hír, hogy a kiszállítás december hónapban megtörténik. Mivel a tavalyinál kevesebb a mennyiség, ezért most elsősorban az állandó szociális segélyben részt vevő családok között lehet elosztani a tűzifát (gyermekvédelmi kedvezmény, ápolási díj, FHT stb.). Egy ingatlan max. 2 m³ mennyiségre jogosult.

Fontos tudnivaló:

Nem részesülhet támogatásban az,

1./ aki nem tartózkodik itthon a fűtési szezonban,

2./ aki nem fával fűt,

3./ aki fatolvajlást követ el,

4./ aki továbbadja, vagy nem használja fel a kapott tűzifát (ebben az esetben vissza kell fizetni a támogatás értékét, és kizárja magát a jövőbeni támogatásból).

Települési / roma nemzetiségi önkormányzati választási eredmények 2019.

Polgármester:

Becse Csaba 309 szavazat

Képviselők:

Bóni Tamás 302 szavazat (alpm)

Illés Mónika 310 szavazat

Thomka István 216 szavazat

Ureczky Klára Tünde 264 szavazat

Váradi Gábor 231 szavazat

Varga Tibor 210 szavazat

Nemzetiségi képviselők:

Glonczy Kitti 40 szavazat

Glonczy Gábor 38 szavazat

Gagyi Gyula 32 szavazat

**ÖNKORMÁNYZATI
VÁLASZTÁSOK**

2019

Lomtalanítás

A BMH Nonprofit Kft. a közterületek rendjének és tisztaságának megőrzése érdekében a lomtalanítást nem városrészenként előre meghirdetett napokon, hanem igénybejelentés alapján, a lakossal előre egyeztetett napon végzi el. Ezzel a szolgáltatással a lom keletkezéséhez igazítható az elszállítás időpontja.

A lomtalanításról szóló részletes tájékoztatás megismeréséhez kérjük, a **Szolgáltatásaink** menüpontra kattintva a **Lomtalanítás** menüpont **legördülő sávjában** válassza ki az Ön ingatlantípusának megfelelőt.

<http://bmhnonprofit.hu/szolgáltatasaink/lomtalanitas/>

2019. decemberi hulladéknaptár

2019. december 3. (kedd) Kommunális, zöld, üveg

2019. december 10. (kedd) Kommunális, szelektív

2019. december 17. (kedd) Kommunális

2019. december 24. (kedd) Kommunális, szelektív

2019. december 31. (kedd) Kommunális

HVSC hírei

B.-A.-Z. megyei I. felnőtt**2019 / 2020 évi bajnokság őszi végeredmények**

1. Cigánd SE	40 p.
2. Sajóbábony VSE	36 p.
3. Mezőkövesd Zsóry FC II.	34 p.
4. HVSC Polgári Kft.	30 p.

B.-A.-Z. megyei I. U-19 (IFI)**2019 / 2020 évi bajnokság őszi végeredmények**

1. Bogács Thermálfürdő	26 p.
2. Geztely FCE	24 p.
3. Encs VSC	22 p.
8. HVSC Polgári Kft.	10 p.

Idő kapszula

Az idő kapszulát a mi kis falunk 800 éves megért emlékére helyezzük el.
A Hidasi Hírnök különszáma is ezért készült el, amit nektek, az utókornak szántunk.

Reményeink szerint a fennmaradt képi dokumentumokból megláthatjátok, hogy a 800 éves évfordulókor településünk hogyan nézett ki, de örömeinkről és gondjainkról is innen értesülhettek.

Ebben az időszakban sajnós a vidéki falvak előtt nem sok jövőkép látható, több már kihaltó félben van. Mi büszkék vagyunk arra, hogy nálunk még van élet. Az, hogy ez miben nyilvánul meg, az újságból, s a kapszulába elhelyezett tárgyakból, s az itt élő gyermekek rajzaiból ismerhetitek meg.

Épül a hosszú évek óta várt M30-as autópálya szakasza. A lakosság aláírást gyűjt a nem tervezett zajvédő fal megépítéséhez. Ekkor még nem tudjuk, hogy elértük-e a célunkat. Amikor felbontjátok ezt az idő kapszulát, reméljük, hogy településünk minden lakójának boldog élete van, és a megélhetésért nem kell küzdeni. Több lehetőséghez juttok mind a megélhetés mind az oktatás területén, és közösségünk még mindig élhető település maradt.

Szembesültök azzal, hogy az újságban leírtakból mi maradt fenn az utókornak. Hagyományainkat vajon tovább vitték-e? Reméljük, hogy jó szívvel gondoltok azokra az emberekre, akik lehetővé tették számotokra, hogy megismerhessétek, milyen volt a 800 éves Hidasnémeti.

Boros Lászlóné a Közösségfejlesztő kör ügyvivője

Hidasnémeti története

Összeállította és elmondta Thomka István 2019. június 21-én a Hidasi Napokon.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Hidasnémeti önkormányzata nevében, a falunapi rendezvények megnyitóján, szeretettel és tisztelettel köszöntöm az itt megjelenteket.

Az év szlogenje: 800 éves Hidasnémeti.

Valóban 800 éves Hidasnémeti? Hát nem! Mi is úgy vagyunk vele, mint a középkorú hölgy, aki előszeretettel tagad le korából 5-6 évet, mi úgy 70-80 évet tagadunk le.

Miért? Mert szeretünk dátumokhoz kötni eseményeket. Mert biztos, ami biztos...

Nos, Hidasnémetiről először a Váradi Regestrumban, Váradi törvénykönyvben maradt fenn írásos emlék. Nagyvárad – Erdély a középkorban hites hely, ahol jogügyleteket folytatnak, hiteles dokumentumokat vezetnek, törvénykezéseket tartanak. Itt vezették 1217-től 1235-ig, ami fennmaradt. 1550-ben Martinuzzi Fráter György, mint nagyvárad püspök az akkor már igencsak viseltes törvénykönyvet kinyomtatta. Ez a másolat a pontos forrás. 1219-ben említenek egy Peruen / Perény nevezetű poroszlót, aki Olugnemet-ben / Alnémetben lakik, ez az első írásbeli említése Hidasnémetinek. Poroszló: törvényszolga, tehát állami közhivatalnok, ez is bizonyítja, hogy hamarabb történt betelepítés, mivel már állami hivatalt tölt be az itt lakó.

Mikor is történt ez a betelepítés? A Hernád völgyében a 10 német telepes falu az első szervezett, tudatos betelepítéssel jött létre. Konkrétan mikor volt, arra nincs pontos dátum. A történelemkönyvek fogalmazása szerint a XII. század közepén. Valamikor II. Vak Béla uralkodásának vége felé /1131-1141/ vagy, fia II. Géza /1141-1162/ uralkodása elején.

Miért volt szükség idegen telepesekre? Magyarország akkori területe 330 ezer km² Horvátország és Dalmácia nélkül 2/3-ad része lakott, kb. 1,5 millió lakos 7 fő/km². Három városias település Székesfehérvár, Esztergom, Óbuda. A falvak száma 9-10 ezerre tehető. Egy falu 20-40 ház átlag 5 fős családok. Télen kb. 10m²-es veremházban, nyáron sátorban élnek az emberek, de már megjelent a faház és a kőház is. Nagy területek lakatlanok pl. Erdély középső része, a Felvidék un. Gyepüként tartották számon, mint egy több száz kilométeres határsávot. Esetünkben utolsó település Abaújvár vára az azt kiszolgáló településekkel maga Újvár, mint falu, Kéked, Zsujta, Hejce itt laknak a várjobbágyok és családjaik, a határfolyó a Dunajec. Itt halad el a Zemplén oldalában a Lengyelországba menő hadi és kereskedelmi út.

Toborzással a Rajna vidékéről jönnek az emberek, ott már nincs föld, itt pedig ingyen hozzájutnak.

Erdély: Nagyszeben és környéke. Feladatuk az erdőirtás ez által a termőföld létrehozása, a határvédelem, a kun betörések megállítása. Ezzel a telepes hullámmal jön be az az 500-2000 fő, akik a Hernád völgyébe lettek letelepítve. Biztos megvolt eleinknek a szisztémája arra, hogy ki megy a karavánnal Erdélybe, és ki kerül a Hernád völgyébe. Van egy olyan elmélet is, amely szerint jobbára a gyenge, beteges, vagy nagy családok kerültek ide, mivel nem biztos, hogy Szebenig kibírták volna az utat.

Azt is tudni kell, hogy akik az egészséget szervezték, vezényelték királyi parancsra tették, és ők feleltek értük.

A karavánt az úton védtek és irányították, hiszen a királynak tartoztak elszámolással. Vak Béla helyett, illetve II. Géza helyett a nem éppen lágyszívűségéről ismert királynő, előbbinek felesége, utóbbinak anyja kormányozta az országot. Szerbiai Ilona lazán kivégeztette a főurak nagy részét; 60-70 főt az aradi országgyűlésen, akik férje megvakításának részesei voltak, elég volt annyi, hogy tudott róla, de nem tett semmit ellene. Férje uralkodásának 10 éve alatt annak minden politikai ellenfelét eltakarítottatott. Ezek után nem számít pár katona a kíséretből, ha a telepések nem érnek célba.

Mikor is indultak el? A távolságot figyelembe véve január végén, február elején. Miért ekkor? Azért, hogy április végén, május elején el tudják vetni még Erdélyben is a búzát, kölest, rozsot, árpát, hogy télre legyen gabonájuk, ami vagy még azon az őszön, vagy a következő tavasszal a földbe kerül. A lábas jószágnak ló, szarvasmarha, kecske, juh, sertés; télre tudjanak szénát gyűjteni és ezzel az éhhalált elkerülik.

Tehát megérkezik a karaván valahol a Duna mentén Magyarországra. Az ország középső részén kettéválík, a nagyobb csoport Erdélybe, a kisebb a Hernád völgyébe jön. Képzeljék el a szikszói domb tetején a telepések arcát, amikor meglátják az ígért földjét. Szikszótól -ameddig a szem ellát- a Hernád völgye mocsár, nád, ingovány; két oldalt a Zemplén és a Cserehát áthatolhatatlan erdőség. A Hernád egy-egy áradás vagy hóolvadás után más-más főmedret alakít ki.

Kezdetét veszi a letelepítés. 10 német telepés falu jön létre Felsődobsza, Hernádcece, Vizsoly, Egyházaskeszely, Göncruszka, Gönc, Al-, Közép-, Felnémeti vagyis Hidasnémeti, Tornyosnémeti, Miglécnémeti és Perény. Minden falu folyóvízhez, patakhoz telepszik, a tiszta forrásvíz létszükséges ember, s állat számára. Például Gönc, Göncruszka a Gönci patakra; Migléc, Tornyos a Szartos patakra; Alnémeti, vagyis Hidasnémeti a Kis vagy

Perény patakra. A mostani napelem park, juhórály környékére az ún. Kiskötelbe települt. Ahol most az elkerülő út megy, két veremházat megtaláltak. Most az autópálya építéskor a körézkor -a Bodrogheresztúri kultúrához tartozó- nagy mennyiségű kerámia került elő valószínű, hogy 6000 évvel ezelőtt fazekas telep működött itt, szintén a Kis vagy Perény patakra települve.

De mégis mikor lehetett a betelepítés? 1146 előtt, ugyanis innentől II. Géza királyunk jó viszonya megszűnt a németekkel. Diplomáciailag elképzelhetetlen, hogy az ellenség telepéseket toborozzon legálisan németföldön.

A feladat a Hernád völgyében is adott, a Lengyelországba tartó út, és a határ védelme. A terület birtokba vétele, erdőirtás, a szűzföld feltörése. Ezért az egyén a földet, a telepés falvak területi autonómiát kapnak. A királynak, ebben az esetben a királynőnek fizetik közvetlenül az adót. A településeket a vizsolyi ispán, ispánság fogja össze és intézi dolgaikat.

1220-ban be is panaszzuk az ispánjukat az udvarban, hogy hatalmaskodik rajtuk. Ebben az okiratban szerepel először a 10 német telepés falu felsorolása.

1221-ben kelt periratban már meg is nevezik a két vádlót Felnémetből, és Migléczről: Mihály és Jákó.

Tehát ma megemlékeztünk arról, hogy 800 éve egy bizonyos Ányos mester, aki írástudó lévén törvénykönyvbe vetette falunk régies nevét Olugnemet Alnémet és egy lakóját is megemlíti Peruen Perény.

Az elmúlt 800 év alatt sok minden történt. Eleink 400 év múltán integrálódtak a magyar nemzetbe. A falu kipusztult, elnéptelenedett, majd újra települt. Most itt élünk 1140-en immár több mint 800 éve.

Isten éltesse a falut minden lakosával együtt! Kívánom, hogy legalább annyi legyen előttünk, mint amennyi mögöttünk.

HIDASNÉMETI 800 (1219-2019)

Az első írásos emlék alapján idén, 2019-ben vagyunk „800” évesek. Tekintélyes idő ez még egy település történelmében is. Büszkék is vagyunk rá, hogy a mi generációnknak adatott meg, hogy megünnepelhesse ezt az évfordulót.

Már tavaly elkezdttük a jubileumi év eseményeinek előkészítését, és mindjárt az újév első perceiben a falu lakosaival együtt ünnepeltünk a sportpályán koccintással és tűzijátékkal. Az év további eseményei (Hidasi Napok - Felvidéki Fesztivál, Elszármazottak találkozója, Iskola rendezvényei, Időkapuszula elhelyezése) is ennek jegyében kerültek megszervezésre.

Az évforduló alkalmából a település valamennyi családját egy „Hidasnémeti 800” feliratos esernyővel és hűtőmágnissal ajándékozta meg a Képviselő Testület, melynek tagjai:

Becse Csaba polgármester, Bóni Tamás alpolgármester,

Beluscsák Istvánné, Thomka István, Ureczky Klára Tünde, Varga Tibor és Váradi Gábor képviselők.

Szeretnénk, ha a település lakói velünk együtt megértenék és átérznék a 800 év jelentőségét, erőt merítenének a múltból a jövő érdekében!

Hidasnémeti, 2019. október 9.

*Becse Csaba
polgármester*

Az elmúlt 800 évhez méltóan**Beszámoló az Önkormányzat munkájáról**

Hidasnémetinek mindig is neve és rangja volt. A település mai vezetésének az a célja, hogy megőrizze ezt, szépítse és fejlessze a községet. Nem könnyű feladat ez, hiszen a körülmények nagyon megváltoztak az utóbbi évtizedekben, de úgy gondolom, az eredmények bizonyítják, hogy helyes úton haladunk.

FEJLESZTÉSEK

Az Önkormányzat legfontosabb feladatai napjainkban:

1./ Az intézmények megfelelő színvonalú működtetése. Fontos az is, hogy minél több intézmény legyen a településen, hiszen ez munkahelyeket jelent, valamint biztosítja a színvonalasabb ellátást.

2./ Fejlesztések, melyeket elsősorban pályázati támogatásból tud egy kisebb település megvalósítani. Önkormányzatunk – kihasználva az uniós és hazai források által nyújtott lehetőségeket – számtalan pályázatot nyújtott be az elmúlt időszakban. Ezek döntő többsége legnagyobb örömünkre pozitív elbírálásban részesült. A szennyvízberuházás megvalósításával teljes a közműellátottság, rendezett a település, szinte valamennyi intézményünk megújult, ill. újak is épültek.

Az utóbbi években megvalósult beruházások:

- Iskola, Óvoda, Községháza, Konyha, Szociális Intézmény felújítása
- Új orvosi rendelő
- Konyha eszközbeszerzés
- Mezőgazdasági utak felújítása
- Kút út felújítása
- Kátyúzógép beszerzése
- Takaréktárak megvásárlása
- Térfigyelő kamerák beszerzése
- Volt Határőrség épületében szálláshelyek kialakítása
- Hidasi Napok és egyéb rendezvények kistérségi kohéziós, ill. SKHU pályázatokkal
- HVSC: TAO és egyéb pályázatok által kisbuszok és pályakarbantartó gépek beszerzése, automata öntözőberendezés, pályavilágítás
- A Hidasnémeti Múltbéli Értékeinek Megőrzéséért Alapítvány támogatásával szobrok, emlékművek felújítása (Árpád-szobor, Nepomuki Szent János szobor)

Folyamatban lévő fejlesztések:

- INTERREG kerékpárút (Hidasnémeti-Perény-Kenyhec-Abaujvár-Telkibánya)
- Gönc-Hidasnémeti kerékpárút
- Zöldségfeldolgozó üzem létesítése helyi vállalkozó által
- „Szegregátum” pályázat: 2 új, 4 felújított szociális bérlakás, Templomköz felújítása, központ kialakítása a Pesti út 27. szám alatt
- Kistérségi gyerekesély pályázat: iskolai sportpálya felújítása, kondipark létesítése
- Iskola, Sportöltöző, Kassai úti Szociális Intézmény energetikai felújítása
- Szabadtéri színpad építése a Hernád pihenőparkban
- Régi állomási Vendéglő felújítása
- Piac II. ütemének megépítése
- Sportpályán füves edzőpálya kialakítása

Benyújtott pályázataink:

- Hernád víziturizmus (túrákenuk, trailer beszerzése, rendezvények szervezése)
- Művelődési Ház felújítása
- Iskola és Szabadság út felújítása

Tervezett beruházások:

- Utak, járdák felújítása
- Belvízvédelmi rendszer kialakítása
- Magyar Falu program pályázatai
- Még kiírásra kerülő uniós és hazai támogatások
- A B-A-Z. Megyei Önkormányzatnak leadott nagy jelentőségű projekttervek közül minél több megvalósítása

Csak felsorolni is elég mindezt, ráadásul egy-egy pályázat megvalósítása több éves folyamat, komoly munka. Probléma, hogy az utóbbi időben az építőipari árak folyamatosan emelkedtek, és mire a kivitelezéshez ér a projekt, már kevés a rendelkezésre álló pénz. De megoldjuk a lehetőségek szerint, ha már megnyertük, nem adtunk még vissza támogatást.

Állami beruházás, de az egész térséget érinti az M30-as autópálya építése. Az építkezés időszakában még sok türelem kell, de ha elkészül, nagy előnyt jelent több szempontból is az itt élők számára.

SZOCIÁLIS ELLÁTÁSOK

Képviselő Testületünk átfogó szociális ellátórendszert alakított ki, a legkisebbektől a legidősebbekig minden rászoruló támogat valamilyen formában. Fontos szempont, hogy a támogatásnak pozitív hatása legyen: javítjuk a tanulási feltételeket, ösztönözzük a továbbtanulást, az alapvető étkeztetést biztosítjuk, előtérbe helyezzük a természetbeni támogatásokat a pénzbeli helyett, maximálisan kihasználjuk a közmunkaprogram lehetőségeit, gondozzuk az időseket. Az alábbiak bizonyítják mindezt:

- Szociális földprogram működtetése
- Gyerekesély pályázat
- Szociális tűzifa, rezsicsökkentéssel támogatás
- Gyereknapi, tanévkezdési, karácsonyi segélyek
- Jótékonybálok támogatása
- Bursa Hungarica, Arany János tehetséggondozó programok
- Gyermek – és szociális étkeztetés
- Szociális Intézmény: családsegítés, gyermekvédelem, házigondozás
- Szenvedélybetegek térségi intézményének működtetése
- Év végi segélyezés
- Közfoglalkoztatás maximális kihasználása
- Biztos Kezdet Gyerekház
- Közfoglalkoztatás-népkonyha
- Roma tanulók ösztöndíja

KÖZÖSSÉGI, SPORT ÉS KULTURÁLIS ÉLET

Hidasnémeti a térség egyik meghatározó települése a kultúra és a sport terén. Bizonyíték erre egyrészt, hogy a kevés normatíva ellenére is napi nyitva tartással működik a Művelődési Ház Könyvtárral, Teleházzal, szakkörökkel, klubokkal. A helyi Közösségfejlesztők Köre is aktív szerepet tölt be a település életében, csakúgy, mint a művészeti csoportok: az Abaúji Hagyományőrző Népi Együttes, valamint a Tizenhárom Komédiás Színjátszó Kör. A másik bizonyíték az a számtalan rendezvény, mely az év során várja a helyi és vendég érdeklődőket. A legjelentősebb a Hidasi Napok – Felvidéki Fesztivál, mely 1997. óta minden év június közepén kerül megrendezésre. Rendezvényeink egész évben folyamatosan zajlanak, igyekszünk színvonalas programokat biztosítani lakosaink és az idelátogató vendégek számára.

2019-ben 3 jeles évfordulónk is van, amely meghatározza programjainkat, rendezvényeinket:

- 1./ 800 éves a település első írásos emléke**
- 2./ 70 éves a Hidasnémeti Vasutas Sport Club**
- 3./ II. Rákóczi Ferenc emlékévként van, iskolánk a Nagyságos Fejedeleme nevének viseli.**

Eddigi rendezvényeink	
Január 1.	Az Új Esztendő, a 800-as és a 70-es évforduló közös köszöntése a sportpályán tűzijátékkal és koccintással
Január 22.	A Magyar Kultúra Napja megünneplése a Művelődési Házban
Február 20.	Nyugdíjas Farsang
Március 22.	Cult Café (a Művelődési Házban működő csoportok, közös rendezvénye)
Április elejétől folyamatosan	Tojásfa állítás
Április 11.	Költészet napja
Április 13.	Húsvéti kézműves piac Egészségnap
Május 18.	Hernád parti piknik, pálinkamustra
Június 21-22.	Hidasnémeti – 800 Hidasi Napok-Felvidéki Fesztivál
Július 6.	HVSC – 70 Sportnap
Augusztus 19.	Államalapítás és az Új Kenyér Ünnepe, Elszármazottak találkozója, a kárpátaljai Rát testvértelepülés fogadása
Szeptember 21-22.	Kaland Rally
Október 2.	Idősek Napja
Október 4.	Cikluszáró rendezvény
Október 19.	Ősz színei, ízei
Az év további rendezvényei	
November 30.	Adventi vásár
December 5.	Mikulás ünnepség
Decemberi vasárnapok	Adventi gyertyagyújtások
December 20.	Adventi Gyertyafény

Ezek mellett egész évben tartanak az intézmények is rendezvényeket (pld. iskola rendezvényei a 800 év és a Rákóczi-emlékév jegyében), iskolai és ovis farsang, ballagás, véradás).

A sport, az egészséges életmódra nevelés is fontos szempont számunkra. Pályázatok segítségével ennek a feltételeit is biztosítja az Önkormányzat és a HVSC sportegyesület.

A Hidasnémeti Vasutas Sport Club a felnőttek mellett 5 utánpótlás korú labdarúgó csapatot működtet. Az Egyesület 70 éves történelmének legnagyobb sikerét érte el tavaly a felnőtt csapat: ezüstérmes lett a megyei I. osztályban. Nagyon fontos, hogy hazai mérkőzéseinkre 150-200 szurkoló látogat ki, és idegenbe is sokan elkísérik a csapatokat.

Büszkék vagyunk arra is, hogy működik a megyei osztályban szereplő sakkcsapat is.

Sportkomplexumunk pedig (elsősorban a TAO támogatásoknak köszönhetően) folyamatosan szépül, bővül, igazi ékszerdoboz a településnek. Rövidesen átadásra kerül a pályavilágítás és a füves edzőpálya is.

MUNKAHELYTEREMTÉS

Hidasnémeti arculatát az elmúlt évtizedekben határmenti jellege határozta meg. Az uniós csatlakozás és a schengeni határok megszűnése miatt településünkön több száz munkahely szűnt meg (Határőrség, Vámhivatal megszűnése, MÁV dolgozók létszámának jelentős csökkenése). Jelentős cég, vállalkozás sem települt a térségbe különböző okok miatt.

Az Önkormányzat lett az utóbbi években a legnagyobb munkáltató. Alapvető intézményeink: Iskola (jelenleg állami fenntartású), Óvoda, Háziorvosi -és Védőnői Szolgálat, Művelődési Ház, Családsegítő -Gyermekjóléti Szolgálat, Házigondozás megtartása, megfelelő színvonalú működtetése mellett olyan újszerű szolgáltatásokat is nyújtunk, amelyek néhány munkahelyet is biztosítanak (Szenvedélybetegek Nappali Ellátásának Térségi Intézménye, Biztos Kezdet Gyerekház, „szegregátum” pályázat). A közfoglalkoztatás által nyújtott lehetőségeket is igyekszünk maximálisan kihasználni.

Egy helyi Vállalkozóval közösen, pályázati támogatás segítségével reményeink szerint a közeljövőben egy zöldségfeldolgozó kisüzem is épül településünkön.

Akik meg tudják és akarják oldani, azért találhatnak olyan munkalehetőséget is a közelben, amely jóval több bért biztosít, mint a közmunka. A pár km-re lévő Kenyheci Ipari Park, valamint kassai és miskolci cégek is keresnek dolgozókat, megoldva a munkába járást is.

Közfoglalkoztatás:

2019-ben mintegy 40 fő foglalkoztatását biztosítja az önkormányzat közfoglalkoztatási programok keretein belül.

Az idei évben az alábbi főbb feladatok elvégzésére kerül sor:

- erdőgazdálkodás, erdőgondozás és fakitermelés 15 ha területen
- gyümölcsstermesztés
- kb. 6 ha területen szántóföldi növénytermesztés (búza, kukorica, napraforgó)
- zöldségtermesztés
- a település parkjainak, temetőinek, közterületeinek folyamatos gondozása, virágok, dísnövények ültetése
- közúthálózat karbantartása, utak állagának javítása, kátyúzása (ennek érdekében egy korszerű kis kátyúzoberendezést vásároltunk, melynek segítségével saját magunk oldjuk meg az önkormányzati utak karbantartását), valamint az út menti növényzet gondozása, kaszálása
- szabadtéri színpad építése
- szálláshely üzemeltetése a volt Határőrség épületében

INGATLANVÁSÁRLÁSOK

A lakosság összetétele nagyon különböző volt azelőtt is, az utóbbi években ez még inkább jellemző lett annak következtében, hogy az ingatlanok közel negyed részét vásárolták meg a határ másik oldaláról, elsősorban Kassáról. Azt szeretnénk, ha az új tulajdonosok is aktív tagjai lennének Hidasnémetinek, részt vennének a falu életében. Célunk egy olyan faluközösség összekovácsolása, melyben minden itt élő lakos - állampolgárságtól, származástól, vallástól, anyagi helyzetétől függetlenül - egyaránt jól érzi magát.

POLGÁRMESTERI MUNKA, JÖVŐKÉP

Büszke vagyok arra, hogy az elmúlt években sikerült az intézmények megfelelő színvonalú működtetése mellett jelentős mértékben szépíteni, fejleszteni a települést, melynek eredményét mások is elismerik. Hidasnémeti közterületei és intézményei rendezettek, gondozottak, és a lakosok többsége is szépen rendben tartja ingatlanát. Mindez köszönhető a számtalan sikeres pályázatnak, a sok munkának, újszerű kezdeményezéseknek.

A legfontosabb feladata egy polgárnak és az önkormányzatnak, hogy legyen jó gazdája a településnek, ezáltal elősegítve, hogy az megőrizze megtartó erejét. Az itt lakók találják meg a számításukat, elégedettek legyenek és büszkék legyenek arra, hogy Hidasnémeti az otthonuk.

Becse Csaba
polgármester

Az utókornak**Hidasnémeti Közös Önkormányzati Hivatal**

1990-ben a rendszerváltás eredményeképpen megtartott önkormányzati választás után jött létre Hidasnémeti-Hernádszurdok Körjegyzősége, mely 2012. december 31-ig működött. Az önkormányzati hivatali rendszer átszervezésével 2013. január 01-től előírás volt, hogy olyan hivatalokat kell létrehozni, amelyekhez legalább 2000 fő lakosságszám, vagy 7 önkormányzat tartozik. Tárgyalások eredményeképpen 2013. január 01-re létrejött a Hidasnémeti Közös Önkormányzati Hivatal, szolgálva Hidasnémeti, Hernádszurdok, Tornyosnémeti és Zsujta települések önkormányzatait. A hivatal vezetője 2013. március 01-től dr. Szakály László István kinevezett jegyző lett. Újdonság volt, hogy a jegyzőt már nem a testületek együttes ülése, hanem a polgármesterek együtt döntése nevezte ki azzal, hogy formailag egyedül is többsége volt Hidasnémeti polgármesterének, Becse Csabának, ő azonban a döntés meghozatalakor egyetértési jogot biztosított a társönkormányzatok polgármestereinek.

A hivatal köztisztviselői létszáma 9 fő körül stagnálódott, jóllehet az engedélyezett létszámkeret 7,2 fő volt. A finanszírozás, továbbá az alacsony, bár évről évre emelkedő keresetek lehetővé tették azonban, hogy a hivatal önkormányzati pótlólagos hozzájárulás nélkül működjön az eltelt közel 7 évben, holott ez a körjegyzőségi időszakban mindig neuralgikus kérdés volt, hogy a fenntartó önkormányzatoknak súlyos milliókkal kellett pótolniuk a hivatal költségvetési hiányát. A hivatal ezen időszakában Kalász Gézáné és Ágoston Jánosné is nyugdíjba vonult több évtizedes közszolgálat után, de rajtuk kívül is több mint 5 fő cserélődött a hivatalban a nagy munkateher és az alacsony bérezés miatt. 2019-ben javult a helyzet, a hivatal 2 ütemben az addigi 32.151.600,- Ft éves támogatáshoz először 5.616.000,- Ft, majd másodszor 2.783.000,- Ft bértámogatást kapott.

2017-ben a hivatal áttért a távoli alkalmazás szolgáltató rendszer (ÁSP) működésre, azaz az adó, a pénzügyek, az ipar-kereskedelem, a hagyaték, az iktatás központi szerverre befutó online üzemmódra állt át.

2017 évben benyújtott és elnyert önkormányzati támogatással a hivatal külsőleg felújításra került 31.244.689,- Ft összes elszámolt költséggel, melyből építési célra fordított összeg: 30.094.689,- Ft volt, míg tervezési költség bruttó 700.000,- műszaki- ellenőrzési költség bruttó 450.000,- Ft volt. A tervező és a műszaki ellenőr Pásztor András, encsi illetőségű építésmérnök volt, míg a kivitelező az encsi illetőségű Polgári Kft. volt. Az elnyert támogatás 29.690.349,- Ft volt, míg az önerő 1.554.340,- Ft volt, melyet a kizárólagos tulajdonos Hidasnémeti Község Önkormányzata biztosított.

2019. év október 13-án önkormányzati választásra fog sor kerülni, melyet követően a képviselő-testületek döntenek arról, hogy hasonlóan 2014 októberéhez együtt maradnak a hivatal szempontjából, vagy lesz aki kiválik, és ez új felállásra, csatlakozásra, vagy csatlakoztatásra kényszeríti a maradókat. Bár ez bizonytalanság, mégis bizakodással tekintünk a választásokra, hogy olyan polgármestereket és képviselő-testületeket választanak a polgárok, akik a Közös Hivatal fenntartása mellett fognak kiállni.

Hidasnémeti, 2019. október 09.

dr. Szakály László István
jegyző

Lakossági névsor

Az elmúlt évtizedben érdekes és gyors változáson ment át Hidasnémeti lakossági összetétele. A közel 400 ingatlan közül 100-at szlovák állampolgár vásárolt meg. Ők többnyire életvitelszerűen élnek a településen, s megosztottan magyar, illetve szlovák anyanyelvűek.

A jelenlegi lakosok névsora egy külön dokumentumban kerül az Időkapuszulába.

Intézmények

Hidasnémeti II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola

Oravecz Jánosné vezető

4 településről 97 tanuló

15 fő pedagógus, 6 fő oktatást segítő munkatárs

MiniManó Biztos Kezdet Gyerekház

Turóczi- Vajkó Bernadett vezető, 1 fő munkatárs

0 – 3 éves korig 14 kisgyermek ellátása

Házi Idősgondozói Szolgálat

5 gondozónő 55 fő idős embert ápol

Hidasnémeti Napközi Otthonos Óvoda

Szunyoghné Tamás Györgyi vezető

39 fő 3 - 6 éves gyermek ellátása

5 fő óvónő és dadus nevelésében, gondozásában

Művelődési Ház és Könyvtár

Turóczi György vezető

5 fős munkatársi közösség

8 közösség; Teleház

25-30 rendezvény évente

Hidasnémeti Község Önkormányzata

Becse Csaba polgármester

Dr. Szakály László István jegyző

Orvosi rendelő

Háziorvosi Dr. Csiszár Ágnes

Védőnői Szolgálat

Védőnő: Kretovics Orsolya

0-6 éves korig 45 gyermek ellátása

9 kismama gondozása

98 iskolás ellátása

Intézmények**Hidasnémeti Vasútállomás****Posta****Szenvedélybetegek Nappali Ellátó Térségi Intézménye**
Takács Anita vezető**Konyha**

Főszakács: Szarka Lászlóné
Élelmezésvezető: Kukta Béláné
1 szakács 3 konyhalány

Hidasnémeti Vasutas Sport Club
Bóni Tamás elnök**Gyógyszertár**

Nagyné Dr. Szendrey Julianna

Templomok**Református templom**

Kovács Balázs református lelkész
98 gyülekezeti tag

Római Katolikus Templom

Galuska Mihály plébániai kormányzó
330 fő egyházközségi tag

Emlékművek

Nepomuki Szt. János szobor

A XVIII.század/1748/ végétől áll a Gönc felé vezető út baloldalán.1994-ben Varga Zoltán szobrász újította fel. 2019 augusztusában a Hidasnémeti Múltbéli Értékeinek Megőrzéséért Alapítvány restauráltatta a mai állapotára, Rozsnyai István és Rozsnyainé Fedor Erzsébet vezetésével.

II. Világháború hősök emlékműve

A ravatalozó mellett állították az emlékezésfa oszlopát 1992-ben avatták fel, Jenei József munkája.

Árpád szobor

1924.május 21-én az országos szinten működő „hősök emlékét megőrkítő bizottság” bemutatta a hivatalosan is elfogadott emlékmű terveket. Dedinszki Elemér dunaharaszti szobrászművész ajánlatát fogadták el egy háromalakos családját védelmező katonát 4 méter magas szoborcsoportról. A művész zsűriztetni kívánt alkotását a bírálók elutasították, így sajnos nem lehetett szó arról, hogy a már elfogadott szobrot állítsák fel Hidasnémetiben.

1930 július 20-án határoztak úgy, hogy az eredeti tervekkel ellentétben az egyalakos Árpád-szobrot kérik.1931.július 19-én kezdődött el a szobor talapzatának elkészítése. A szobor felirataról így határoztak: „A Hazáért a világháborúban dicsőséggel elesett hősi halottaink emlékére állította Hidasnémeti község hazafias, áldozatkész közönsége”

A szoboravatás 1932.július 24-én volt.

A közúti Hernád-híd megmentőjének tiszteletére állított emlékmű

Gömöri Lajos nem maradt az óvóhelyén a II. világháború idején, hanem kiment és elvágta a gyújtózsinórt, de ismét meggyújtotta a német. Utána ért a helyszínre katonatársaival együtt Végvári János,aki bajonettjével elvágta azt, így megghiúsítva a rombolást. Később hátulról lelőtték. 1975-ben állították fel az emlékművet.

Holocaust áldozatainak emlékmű

A zsidó temető bejáratánál áll. Makó István tervezte, Urbán István, valamint Szarka László végezte a munkálatokat.

1994-ben avatták fel.

Csehiné Nagy Berta Éva

Versek Tímár Lajosné tollából

A mi szülőhazánk

Üdvözet a Földnek, üdvözet az Égnek,
Zöldellő erőnek és vadvirágos rétnék.
Ez itt Magyar Föld, ahol születünk,
A mi kis falunkról most így emlékszünk:
Ha Te is magyar vagy? Merjél annak lenni!
Mert ebben soha nem gátol senki.
Bár kínozták e Földet, sokszor meggyötörték,
Mégsem tudták megtörni a magyarság hitét.
Ősapáinknak sokszor folyt érte a vére,
Az idő múlásával sem fakult meg a fénye.
Ne hagyjátok magéra e szél felvidéki tájat!
Feledjétek a múltat s éljétek a mának!
Nincsenek határok, de fogjatok össze,
Nem lehet magyar, a magyarnak ellensége.
Ez a nap emléke már itt marad örökre,
A dicső múlt itt él most is a szívünkben.
A Nemzetiszinű lobogót emeljétek magasra!
Legyetek a mi Hazánk igazi magyarja!

A Földünk az életünk

Lelkem mélyén nyugtalan vagyok
Kavarognak bennem a gondolatok
Ember! benne a bölcsesség és tudás
Ki újabbnál újabb csodákat kitalálsz
Gyönyörködsz műveidben emeled a mércét
Az hiszed mindenkor csak ennyi az érték.

Nézz körül és láss is! A föld nem lélegzik
Beton vasszerkezet át meg átöleli
Megmérgezett folyók, kivágott őserdők
Ózonlyuk a pajzson az egyensúly megdőlt
Le kellene győzni a pusztító erőket!
Hogy jövője legyen az emberéletnek
Tudósok, kutatók s a Föld minden lakója,
Együtt legyetek a Föld jóakarója!
Akarjatok egyet, mentsétek az embert,
Mentsétek a Földet ózonpajzsot tengert

SULINFO üzenet a jövőbe

Kedves Olvasó, aki 2069-ben kezdedben tartod ezt a levelet! Bizonyára sok olyan információra bukkansz, ami eddig érdekelt, de nem tudtál hol utána nézni. Amiről már hallottál, de nem tartottad hitelesnek a hallottakat. Itt van a lehetőség, hogy visszatekinthess az 50 évvel korábbi múltra, a 2019. esztendőre.

Tőlem, Oravecz Jánosné iskolai igazgatótól olyan ismeretek birtokába juthatsz, amelyek e kor intézményesített neveléséről, oktatásáról szólnak, általános iskolai szinten.

Iskolánk neve: Hidasnémeti II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola

Fenntartó: A magyar állam képviseletében a Sárospataki Tankerületi Központ, melynek képviselője Donkó József igazgató.

Nevelőtestületünk összlétszáma: 15 fő. Ebből két fő tartósan távol van az intézménytől, a gyermekük 3 éves koráig. 3 fő gyakornok. Ez azt jelenti, hogy a hatályos jogszabályok értelmében, ők csökkentett tantárgyi óraszámban tanítanak, s 2 év gyakorlat után egy minősítő vizsgán kell átesniük. Egy fő rész munkaidősünk is van, aki csak 13 tantárgyi órát tart, ami a matematika.

Azt kell mondanom, hogy sajnos napjainkban vannak gondok – különösen a kistelepülési iskolákban – a szakos ellátottsággal, de mi meglehetősen jól állunk e téren.

Tanulói létszámunk, szintén jogszabály által alátámasztottan, 4 településről tevődik össze -

Göncruszka, Hernádszurdok, Hidasnémeti, Tornyosnémeti – s bizony, csak 97 fő. Elkésérítő létszám! Mi, akik érintettek vagyunk iskolánk életében, mindennapi működésében, aggodalommal tekintünk a jövő felé.

- Hogyan alakul a demográfiai helyzet? Születik-e elegendő gyermek a jövőben?
- Fontos lesz-e a mindenkorai településvezetésnek, valamint az itt élő családoknak, hogy megőrizték a falu iskoláját?
- Lesz-e pedagógus, aki egy ilyen kis falusi iskolában érzi kiteljesedni a hivatását?

Kérdés, kérdést von maga után, de válaszokat nem találunk. Egy dolgot manapság tisztán látunk. Ahol egy települési iskola megszűnik, ott csak vegetál maga a település. Nincs megtartó erő, nincs vonzás, ami itt tartaná a fiatal családokat.

2019-ben Hidasnémeti fennállásának 800. évfordulóját ünnepeljük. Van-e még 800 évünk? Mi, a jelenkor lakói azt kívánjuk, legyen! Legyenek szorgalmas, biztos, tisztességes életre törekvő lakosai településünknek! Legyenek tartalmas közösségi életet kínáló intézményei, szervezetei! S mindehhez legyenek olyan vezetői, akik mindenek fölött valónak tartják a faluért, az itt élő emberekért való munkálkodást! A 20. század nagy költője szerint a fennmaradás biztos záloga a templom és az iskola. E vers első versszakával köszöntelek hát ismeretlen „utódom”!

Reményik Sándor: Templom és iskola

Ti nem akartok semmi rosszat,

Isten a tanútok reá.

De nincsen, aki köztetek

E szent harcot ne állaná.

Ehhez Isten mindannyitoknak

Vitathatatlan jogot ad:

Ne hagyjátok a templomot,

A templomot s az iskolát!

Üdvözlettel: Oravecz Jánosné intézményvezető

Abaúji Hagyományőrző Népi Együttes

Hidasnémeti életében mindig jelen volt a néptánc... Ismereteink szerint legkorábban Vámos Gusztávot említették, de Dudás tanító bácsi (Dudás Sándor) is foglalkozott táncitanítással. Az együttes alapítása előtt legtovább és legszebb eredményeket elérve Rozsnyai István vezetett néptáncsoportot.

Az Abaúji Hagyományőrző Népi Együttes 1988-ban alakult Ureczky Csaba vezetésével azzal a céllal, hogy megőrizze és színpadra állítsa, bemutassa Abaúj népi kultúráját.

A kezdetekben 8-10 párból álló táncgara, 10-12 fős menyecske csoportja volt, melyet a Mérai Citerazenekar kísért Vaszily István vezetésével. Utánpótlás csoportjának pedig az iskolai néptáncszakkört tekintette Oravecz Jánosné, Marica vezetésével.

Az alapítást követően, rövid időn felhívta magára a néptáncszakma figyelmét, hiszen pávaköri arany és hagyományőrzői ezüst minősítést kapott.

Fenntartója első perctől Hidasnémeti községe, otthont adó intézménye a helyi Művelődési Ház, támogatója a Hidasnémeti Alapítvány és a Hidasnémet Vasutas Sport Club.

A napjainkig folyamatosan működő csoport életében különböző korszakok voltak: Az alapító együttesvezető korai és váratlan halála után, lánya Ureczky Klára Tünde vette át az együttes teljes körű vezetését, aki jelenleg a szervezeti ügyekért felelős együttesvezető. A 80-as 90-es évek fordulóján Rozsnyai Margit vezette a csoportot.

A sorkatonai szolgálat átalakulásával, majd megszűnésével komoly „sérelem” érte az együttest, tagjainak létszáma csökkent. Ennek és az élet viharjainak köszönhető, hogy voltak idők, amikor nem voltak menyecskék, vagy csak alig egy-két pár táncolt. Olyan időszakok is voltak, amikor a csoport gerincét egy nagy család adta, s Gagyí Oszkár primás vezetésével volta idők, amikor cigányzenekar kísérhette.

Napjainkban 10 – 14 asszony (közülük hárman alapítók) alkotja a csoportot, s dolgozik aktívan, folytatva a színvonalas szakmai tevékenységet és ápolva a jó közösséget.

A több mint 30 év sok – sok munkát, élményt, szép és meghatározó pillanatokat foglal magába.

A próbák esténként, akkor kezdődnek, mikor mások pihenni térnek. Azonban nem számít, hogy milyen dolgos nap van a csoport tagjai mögött, s hogy fizikailag mennyire fárasztó egy – egy próba, mert jó hangulatban, barátsággal telnek el ezek az esték.

A jó közösség alapja az is, hogy az együtt végzett tevékenység során közösen megtapasztalhatják, hogy milyen erő, lelki feltöltődés van az együtt éneklésben, az összehangolt táncmozdulatokban. Ezen alkalmakkor kiszabadulhatnak a mai rohanó világból, a tánc és ének magával ragadó hangulatával és átélhetik azt a felszabadult érzést, amely nagyanyáink idejében természetes része volt a mindennapoknak.

2007 óta a csoport művészeti vezetője Kupec Andrea. Neki köszönhető, hogy a tisztaforrásból merítkező természetes előadás mód egyre inkább beívódik műsorukba. Repertoárjukban elsősorban Abaújból és a Felvidékről láthatnak karikázókat és asszonycsárdásokat.

A különböző fesztiválokra való meghíváson túl legjelentősebb szakmai sikerei a Csoportnak ebben az évezredben: 2010-ben a felmenő rendszerű Borsod – Abaúj – Zemplén Megyei Amatőr Gálán a legfelső szintig eljutva részt vett a Gálaműsoron.

2017-ben az Országos Nyugdíjas „Ki mit tud?” versenyen Kiemelt Arany minősítést kapott.

A szakmai munkán túl nagyon fontosnak tartják, hogy a hagyományokat megélik, és élményszerűen mutassák be. Szívesen vannak jelen egy – egy alkalmon akkor is, ha „csak” lekvárt főznek, tócsnit vagy krumplilángost sütnek, vagy a gyermekeket és felnőtteket viszik közös dalolásba, táncba, mulatságba.

Mindezek adnak lehetőséget az együttes tagjainak arra, hogy eljussanak határon innen- és túl távoli, eddig ismeretlen helyekre. Nagyobb településekre, városokba és kicsiny falvakba, ahol nyitott szívvel és nagy örömmel fogadják műsorukat és öregbítik Hidasnémeti jó hírnevét.

Ureczky Klára Tünde

Hidasnémeti közösségfejlesztők köre

A Hidasnémeti Közösségfejlesztők Köre 2006-ban alakult meg. A közösség fő célkitűzései napjainkban is ugyanazok, mint megalakulásakor. Hidasnémetiben egy pezsgőbb, színesebb közösségi élet létrehozása, amelynek eredményeként a lakosság olyan élhetőbb faluközösségben éljen, ahol

- növekedik a települési identitás,
- erősödik az egymás felé való nyitás,
- tudatosodnak a helyi belső erőforrások,
- a lakosai aktív szerepet vállalnak a közösségi és közélet alakításában.

2006-tól a Hidasi Hírnök a mi szakmai gondozásunk alatt jelenik meg negyedévente. Ekkortól váltott új arculatot és vált magazin jellegűvé az újság, amihez az alapokat az előtte lévő években működő Kábel-tv adásainak felépítése adta.

2010-ben a Hidasnémeti Önkormányzatától megkaptuk a Hidasnémetiért a közszolgálatban díjat.

Az évek során két civil szervezettel, a „FÉSZAK” (Észak-Abaúji Közösségfejlesztők Köre Egyesület) és a Hidasnémeti Alapítvánnyal vettünk részt közös projektben.

A Fészak-kal a Tesze-program (Tegyünk Együtt a Szegénységért) aktív részesei voltunk. Ennek köszönhetően bővült a Művelődési Házunk egy Settlement épületrésszel, ami a mai napig szolgálja a falu közösségét. A programon részt vevőkkel létre hoztunk egy Fórum színházat, közösségi kertet, valamint varrni és főzni is tanulhattak az emberek. A varró szakkör ma is működik Csehiné Nagy Berta Éva vezetésével, a projekt során beszerzett varrógépekkel.

A Hidasnémeti Alapítvánnyal valósult meg az „Együtt, egymásért, a közösségekért” NCTA-2013-3120-C számú közös projekt a Norvég Civil Támogatási Alap 7.071,18 EUR összegű hozzájárulásával. Ennek a projektnek köszönhetően telepíthettünk orgonát, amivel a falunk régi archaikus arculatát igyekeztünk visszaállítani. Megvalósulhatott Adventi Naptárunk, kiállító bódékat is sikerült beszerezni. 2014. január 6-án pedig Hernád folyónk vízszentelése is megtörténhetett. A projektben a Generációk találkozásán belül olvasókört hoztuk létre a fiatalabb korosztállyal, amivel az olvasás szeretetét próbáltuk átadni nekik. Vacsora csatákban is volt részünk. „Mindenki azzal főz, amije van!” - de nem mindegy, hogy mit, hogyan, s mindez mennyire válik az ínyünkre címszó alatt. Ez igaz a közösségi együttlétekre is. Felvidék kapujában címmel Balassa Zoltán, Mács József és Mács Ildikó mutatták be könyveiket. A hátrányos helyzetűeknek, segítségre szorulóknak volt alkalmuk megismerkedni a jogszabályokkal és a különböző gyógyászati segédeszközökkel. Ezeken túl relaxációs alkalom is adódott az érdeklődőknek. Az egyik legjobb tanulási mód, ha másokat is megnézünk. Így nyílt lehetőségünk eljutni tapasztalatcserére Hétbe és Kunbáonyba. Családi napot is szerveztünk. Az Elvarázsolt Várkastély játékaival a szülőket és gyermekeket közös versengéssel vezettük vissza a mese világába. Az Ősz Színei Ízei kiállítást is megrendeztük. „Termeld meg, és ne vedd meg” Ezeknek a programoknak a megvalósítását segítették a műhely munkák, ahol néha szűk körben, vagy más partnerekkel is együtt dolgoztunk.

Az évek során több rendezvényt is elindítottunk. Ezek közül évente megrendezésre kerülnek:

- Egészségnap Háziorvosunk, Dr. Csiszár Ágnes aktív részvételével
- Ősz Színei Ízei – Kiskertek kincseinek kiállítása háztáji termelők és közösségek részvételével
- Községi Advent a községünkben élő közösségek részvétel
- Elszármazottak Találkozója kétfévente történő megrendezéssel, aminek szervezését, lebonyolítását a Közösségfejlesztők Köre végzi.

Ezek a rendezvények a Hidasnémeti Önkormányzat, a Művelődési Ház, a Vasutas Sport Club és a helyi történelmi egyházak segítségével valósulnak meg.

Közösségünk más programok megvalósításában is aktív szerepet vállal, és melléáll azon kezdeményezésekhez is, amelyek a lakosság érdekeit szolgálják.

A Hidasnémeti Közösségfejlesztők Köre jelenlegi tagjai:

Ablakos Györgyné, Boros Lászlóné, Csehiné Nagy Berta Éva, Délceg Margit, Kissné Varga Ida, Nasta Istvánné, Oravecz Jánosné, Ráczkevy Sándor Imréné, Rozsnyainé Fedor Erzsébet, Sándor Bertalanné, Szénási Zoltánné, Ureczky Csabáné, Ureczky Klára Tünde

Rendszeres találkozóink a csütörtöki napra esnek minden hónap második hetén.

A Hidasnémeti Közösségfejlesztők Köre továbbra is nyitottan várja a település azon lakóit és közösségeit, akik szívesen vennék ki részüket a közösségi alapokon nyugvó, együttes tervekkel megvalósuló programok, események, akciók, életre hívásában, megvalósulásában.

Tizenhárom Komédiás Színjátszó Kör

Mi kellett egy falusi színjátszó kör megalakulásához?

Egy lelkes óvó néni, akinek szívügye a színjátszás + egy népművelő, aki lecsap erre a tényre, s nem hagyja elveszni + egy polgármester, aki támogat minden jó ötletet.

E három ember alapította meg 1997-ben a Tizenhárom Komédiás Színjátszó Kört, melyben a település polgármestere ma is „nulladik” tagként képviselteti magát. Létszámuk 2019-ben 10 fő.

A csoport 39 településen lépett fel, sőt az országhatáron túlra is kapott meghívást. Részt vettek Szepsiben, az Egressy Béni Amatőr Színjátszók Találkozóján, Komárnóban, az Echós szekér színjátszó fesztiválon. A csoport életében óriási elismerés volt Budapesten előadott Kopogtatás nélkül című zenés dráma.

Útravalóul szolgáló tarisznyájukban 15 szindarab, sok-sok ünnepi szereplés, vers, dal szerepel, de szakmai fejlődésüket gazdagította a községben életre hívott Fórumszínház, melynek aktív résztvevői voltak.

Telt-múlt az idő, és bizony nem kímélte e kis közösséget. Voltak nehézségek, veszteségek, mélypontok, de mindig sikerült ezeken felülemelkedni.

A település önkormányzata **2007-ben Hidasnémeti Közművelődéséért díjat** adományozta a csoportnak.

A csoport művészeti vezetője: Técsyné Almási Edit

A csoport tagjai 2019-ben: Varga Tibor, Rigler Józsefné (Vadász Éva), Bortnyákné Urbán Hajnalka, Spisák Imre, Rigler József, Ureczky Klára Tünde, Szénási Zoltánné (Kulcsár Mária), Csehiné Nagy Berta Éva, Kocsis László.

Técsyné Almási Edit

Hidasnémeti polgárőr egyesület

3876 Hidasnémeti, Petőfi út 11. / Adószám: 18433814-1-05 / Számlaszám: 54600212-10001710

A Polgárőrség az alapító okiratnak megfelelően, valamint Hidasnémeti település Önkormányzatával kötött együttműködési megállapodásban foglaltak szerint végezi tevékenységét.

Az egyesület célja: a közrend és közbiztonság javítása, a személy- és vagyonvédelem, bűnmegelőzés hatékonyságának fokozása, az állampolgárok biztonságának védelme, biztonságérzetük javítása.

A Megyei Polgárőr Szövetség támogatásával szerződés alapján végezzük feladatainkat.

A rendőrséggel közös járőrözéseket hajtunk végre, amely szintén emeli a lakosság biztonságérzetét. A rendőrség kérésére más községekben is hajtunk végre feladatokat. Részt veszünk a községben megrendezésre kerülő rendezvények biztosításában is a 18 fős tagsággal.

*Váradi Lajos
elnök*

Nosztalgia klub

A Hidasnémeti Művelődési Ház mindig szívügyének tekintette az idős korosztály sorsát. Így a Művelődési Ház vezetőjének kezdeményezése volt a Nostalgia Klub létrehozása a 2000-es évek elején. A klub tagjai olyan idős emberek, akik értelmet látnak egymás tudásának megosztásában és a mindennapok eseményeinek megbeszélésében. Kikapcsolódás számukra, ha keddenként találkoznak. Szállításukban az Önkormányzat autója segít. A rendszeres találkozásokon túl érdeklődési körüknek megfelelő programokat szervezünk: kirándulások, közös vacsorák.

Jelenlegi tagjaink: Csomó Lászlóné, Becse Imréné, Ortó Jánosné, Dezső Lászlóné, Szabados János, Homonnai Józsefné, Ureczky Csabáné, Tímár Lajosné

Csehiné Nagy Berta Éva

Hidasnémeti Múltbéli Értékeinek Megőrzéséért Alapítvány

Létrehozta: a rendszerváltás után megválasztott első önkormányzat képviselő testülete 1993. szeptemberében /Makó István polgármester javaslatára./

Az alapítvány célja: Hidasnémeti történelmi hagyományainak megőrzése és az ehhez kapcsolódó szobrok, kegyhelyek - első sorban a Szent János szobor felújítása – kegyeleti park, ortodox izraelita temető lekerítése.

A kuratórium tagjait a képviselő testület választotta: Rozsnyai István elnök, tagok: dr. Lipusz György, Boros László, Csesznyik Imre, dr. Fenyvesi Lóránt, Kostyál László, Csapó Imre, Kovács Gézáné, Thomka István, Takács Imréné.

Az alapítvány aktív közreműködésével készült:

1994. új Nepomuki Szent János szobor / Varga Zoltán szobrászművész alkotása

A Holocaust áldozatainak emlékére állított hősi emlékmű /1994 – ben

A Történelem Hídján – Hidasnémeti történetét feldolgozó könyv, anyagi támogatása és adatok gyűjtése

Szent Erzsébet úton, a két templom közötti részen a Park, pályázat útján jött létre 2009-2012 közötti időben.

A képviselő testület 2011- ben felülvizsgálta az alapítvány működését és mivel az elnök testületi tag is, nem végezhetette tovább az alapítvány vezetésével kapcsolatos munkát. A tagok közül többen elköltöztek, munkájuk- munkahelyük megváltozott, így lemondtak, egy fő pedig elhalálozott.

Az alapítvány új tagjai: Rozsnyainé Fedor Zsóka elnök, Bártfai Zsolt és Kovács Balázs tagok, Takács Imréné, Pataki Klára, Nagy Sándorné felügyelő bizottság tagjai.

Alakuló ülés 2012.04. 25- én volt.

Több esetben készítettünk pályázatot, emlékműveink – szobraink felújítására, sajnos nem sok eredménnyel. 2018- ban a Közép és Kelet – európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány I. világháborús emlékművek restaurálására írt ki pályázatot. Az Árpád vezér- szobor / I. világháborús hősi emlékmű/ felújítására beküldött pályázatunkat elbíralták és 1 millió forint vissza nem térítendő támogatást kaptunk. A támogatás felhasználásával és a vállalkozó lakosság hozzájárulásával sikerült a szobrot felújítani, környezetét rendezni. A felújítás eredményeként létrejött egy település képbe illő, esztétikai megjelenésében méltó emléket állító emlékmű, amely ébren tartja az első világháborúval kapcsolatos társadalmi emlékeztet, hozzájárul a közös értékeken, történelmen és kultúrán alapuló magyar és európai identitás erősítéséhez. A Hidasnémeti határában 1994-ben készült Nepomuki Szent János szobor, mely a szabadtéren került elhelyezésre igen erősen károsodott, különösen a finomabb részei töredezték, pusztultak gyorsan az időjárás viszontagságaitól. Az önkormányzat kezdeményezésére, a szobor felújítását a község 800 éves évfordulóra célszerű lenne elvégezni, sajnos anyagi fedezet erre a célra már nem volt. Egyik helyi vállalkozó (Rozsnyai István és csapata) a munka elvégzését térítésmentesen felajánlotta. Az alapítvány támogatásként vállalta a felmerült anyagköltséget. A Nepomuki Szent János szobor 2019. augusztusában újra a régi fényében tündököl, figyelve és védve a hidat és a rajta közlekedő embereket.

Köszönjük mindenkinek, aki alapítványunk működését segítette, jószóval - biztatással vagy anyagi támogatással.

Kedves jövőbeli hidasnémetiek! Jó lenne látni az arcokat, hallani a véleményeket arról, amit rátok hagyunk, ami nekünk kedves volt, amit szerettük és óvtuk!

*Tisztelettel: Rozsnyainé Fedor Erzsébet
Alapítvány Elnöke*

Roma Nemzetiségi Önkormányzat

A településünkön, Hidasnémetiben élő romák pontos megjelenési időpontját nem tudjuk meghatározni, de nagyon régóta vagyunk jelen a falu életében. A kezdetekben a férfiak eljártak dolgozni a városokba, Miskolc- Budapest, a legtöbben az építkezéseknél dolgoztak. Az asszonyok a faluban napszámban válykot vetettek, tapasztottak. Többen is voltak zenész cigányok, akik lakodalmakban és bálókba jártak muzsikálni. Nagy szegénységben éltek a falu szélén a cigánytelepen. A mostani életünk gyökeresen megváltozott mind minden más körülöttünk. Szinte megszűntek a dolgok amit annak idején végeztünk és más lehetőségek merültek fel. A faluba beköltöztek a romák, felszámolták a telepet, a tanácsi rendszer házakat épített. Jelenleg kb. 200 fő roma lakos van, kb. 67 család. A szegénység most is jelen van, bár másképp. A helyiek közül kb. 10 főnek van állandó munkaviszonya, többen közfoglalkoztatottak az önkormányzatnál. Sok a GYES-en lévő anyuka és az 50 év feletti korosztály. Többen elindultak középiskolába, kisebb – nagyobb sikerrel. Van akinek diplomája is van, és vannak akik leérettségiztek. A jövő a tanulásban lenne, de sajnos még ezt sokan most sem ismerik fel. A Roma nemzetiségi Önkormányzat munkáját nagy mértékben segíti az önkormányzat és az állami támogatás. Az önkormányzat próbál segíteni a helyi családokon. Egy- egy rendezvény alkalmával sikerül összehozni a teljes roma lakosokat. Együtt főzünk, eszünk, és vigadunk. Víg kedélyűek vagyunk, szeretünk táncolni, énekelni, mulatni.

Váradi Gábor elnök

Hidasnémeti Vasutas Sport Club

Hidasnémeti község társadalmi, gazdasági életébe korábban is, ma is szervesen beépül a testnevelés és a sport. A településen 1949 óta működik szervezett körülmények között sportegyesület, amely szervezet a község sportéletét összefogja, szervezi. A sportegyesületi igazolt versenyzők száma az elmúlt időszakban emelkedett. A megalakulást követően először csak labdarúgó csapat volt, majd a 70-es években már sakk csapattal is rendelkezett a club. 2011-től birkózó és röplabda szakosztály is alakult. Az egyesület működtetője **Hidasnémeti Önkormányzata**.

A Hidasnémeti Vasutas Sport Club alapszabályában jelenleg 4 szakosztály van bejegyezve. Labdarúgó, sakk, röplabda, birkózás. A labdarúgó és sakk szakosztályok több évtizedes múltra tekintenek vissza. A röplabda és a birkózás még nem mondható túl régi kezdeményezésnek az egyesület életében.

Igazolt játékosok a labdarúgó- a sakk és a birkózó szakosztályban találhatóak. Jelenleg igazolt versenyzők száma 100 fő körül van.

A **labdarúgó** szakosztályon belül: felnőtt, ifjúsági, és a Bozsik program keretében U7, U9, U11, U13 korosztályú csapatok működnek. Jelenleg a felnőtt és az ifjúsági csapat a megyei I. osztályban szerepel. 2014-ben sikerült elnyerni egy 20x40-es méretű műfüves pálya kiépítését, amelynek nagy jelentősége van az edzések lebonyolításában. A sok csapat szerepeltetése nagyon sok munkát igényel, hiszen sokan más településen laknak.

A **sakk** szakosztály jelenleg megyei I. osztályú csapattal rendelkezik és az igazolt játékosok több településről tevődnek össze. Sajnos az ifjúsági játékosok száma egyre kevesebb, amire a jövőben jobban oda kell figyelnünk.

A **birkózó** szakosztály működése sajnos jelenleg szünetel, mert nem tudunk találni megfelelő végzettséggel rendelkező edzőt.

A **röplabda**, mint iskolai szakág, egyenlőre szünetel, mivel nincs senki, aki edzést tudna tartani a tornateremben.

Pályázataink:

A **Magyar Birkózó Szövetség** országos sportágfejlesztési programja által minden szükséges felszerelést be tudtunk szerezni.

Az elmúlt évek országos **TAO** programjának köszönhetően jelentős összeget sikerült az elmúlt 5 év alatt elnyerni és ezzel sikerült jelentős felújítást és eszköz beszerzést végrehajtani a sportcentrumban. A TAO támogatókat az egyesületnek kell megkeresnie, ami szintén sok munkát és ismeretséget igényel. A támogatók szinte kivétel nélkül csak akkor adják a támogatást, ha az egyesület eredményes munkát tud felmutatni. A 2017-es évben a lelátót 180 fősre és fedetté bővítettük, sikerült a pálya talajába beépíteni az öntöző berendezést, amely nagyban hozzá járul a játéktér minőségének emeléséhez. Új mérkőzés és edzés felszereléseket sikerült beszerezni, ill. egy új modern cseretáblát. Pálya karbantartó gépek beszerzésével, jó szinten tudjuk tartani a pálya minőségét. A pályázatnak köszönhetően 3 db.9 személyes kisbuszt is beszereztünk, amely nagy segítséget nyújt a versenyzők szállításában. Jelenleg is folyik a pályavilágítás kialakítása, átadása. A pályázat gyakorlati megvalósításában sokan dolgoztak segítők és az önkormányzat közmunka programjában résztvevőkből is. Nagy Köszönet jár érte!!!!

A **Magyar Labdarúgó Szövetség** részéről egy Teqboll asztal pályázat került kiírásra, és a sikeres elbírálásnak köszönhetően a 780.000 forintos ár tizedét, azaz 78.000 Ft., kellett csak kifizetnünk. Az asztal már üzembe van helyezve a játszótér melletti részen.

Bóni Tamás HVSC elnök

Önkéntes Tűzoltó Egyesület

Egyesületünk 2006-ban ünnepelte megalakulásának 100. évfordulóját. Visszatekintve az elmúlt évszázadra megállapíthatjuk, hogy az Önkéntes Tűzoltó Egyesület mindig jelentős szerepet töltött be a község életében. Elődeink közül a jelentősebb gazdák szervezték meg az egyesületet, de tűzvész esetén a teljes lakosság részt vett a mentésben. Az 50-es évektől a rendszerváltásig az egyesület a Községi Tanács irányításával és anyagi támogatásával működött, ebben az időszakban nagy volt az egyesület taglétszáma. Rang volt önkéntes tűzoltónak lenni a településen. A rendszerváltás után, 1990-től 1994-ig a község új vezetése csak jelentős küzdelem után ismerte el, hogy szükség van az önkéntesek meglétére és munkájára. 1994-ben új polgármester került a község élére, aki felismerte, hogy a lakosság anyagi javainak védelme fontos feladata. Tagjai vagyunk a Megyei Tűzoltó Szövetségnek, ahonnan sok segítséget kapunk, ugyan úgy mint az Encsi Hivatásos Önkormányzati Tűzoltóság parancsnokától és munkatársaitól. Az Egyesület fenntartásában 2 önkormányzat – Hidasnémeti és Tornonynémeti – közreműködik. Az MTSZ pályázatain részt vettünk és azokon minden esetben nyertünk különböző összegeket, amit az egyesület felszerelésének bővítésére és javítására fordítottunk.

Turóczi György
elnök

Sakk hírek

Ha itt az ősz, akkor újra indulnak a téli sportok, így a B.-A.-Z. megyei sakk csapatbajnokság is. Az előző évekhez képest nincs nagy változás a csapatban, sikerült két új ifjúsági játékoszt igazolni, ezzel még nem oldódott meg a probléma (az ifi játékosok száma) de lélegztételhez jutottunk. A megyei sakkszövetség felkérésére, (mivel több csapatnak is nehézségei támadtak) maradtunk a megyei I osztályú bajnokság Borbély László csoportjában. Már túl vagyunk a sorsoláson is, ami szerencsésnek is mondható -(valaki odafent figyelt ránk)- hiszen a 4-es számot "hagyták" nekünk, (mivel mi húzhattunk utolsónak), így 4 hazai, és 3 idegenbeli mérkőzés vár ránk; és elkerültünk két hosszú utazást is. (Ózd és Putnok). Ebben az évben 10.06-án kezdünk Hidasnémetiben Szerencs ellen, míg 10.20-án az Edelény második csapatához látogatunk. A novemberi szünet után 12.08-án a MVSI Miskolci Kisbocskok II jön hozzánk, majd januárban 2 mérkőzéssel folytatjuk. Az eredményekről és a további játéknapokról a következő számban beszámolok.

Egy biztos; a tavalyi teljesítménytől több kell, ha jövőre ugyanitt akarunk játszani.

Bízom benne hogy, (mint a mondás mondja) minden gödörből felfelé vezet az út (ha nem árok tovább magam alatt). Mindenkinek kellemes őszi időtöltést, bőséges betakarítást és jó egészséget kíván a HVSC sakkszakosztálya nevében is:

Kundrák András

Egyházaink tollaiból**Szivárvány**

Az ember általában fél a kellemetlen, rossz élményektől. Betegség, csalódás, sikertelenség, kudarcc... Fél a veszteségektől is, legyen az anyagi, vagy érzelmi vonatkozású. Nagyon sokan képesek belebetegedni a szomorúságba, lelki fájdalomba, ami egyik oldalról érthető. Emberek vagyunk. A hit nélküli ember nagyon kiszolgáltatott és sebezhető. A hitben járó ember, ha komoly az Istenbe vetett bizalma, jobban bírja a „gyűrődést”. Többet kibír. Miért? Mondjuk a szivárvány miatt. Vagy a gyermekszületés miatt. Vagy a földbe vetett mag miatt és még sorolhatnám tovább. Megmagyarázom.

Isten teremtett világában gyönyörű rend van. Ez nem emberi okoskodás és munka eredménye, ez van. Ahogyan Isten is Van. A teremtett világ rendje nagyon sok bölcsességre megtanítja a figyelmes embert. Vegyük a szivárványt. Hogyan keletkezik? Esik az eső és süt a nap. Két ellentétes jelenség találkozásából, egymásba fordulásából, ütközéséből fakad a színes boltív az égen, amitől sokszor még a lélegzetünk is eláll. A keresztyének tudják, hogy ez a látvány Isten üzenete. Szövetséget köt az emberrel örök időkre. De a szivárvány csak akkor jelenik meg, ha van eső és van napsütés. Ha van komor, sötét idő, és van derű. Ha van szomorúság, de van mellette hit. Kezdjük érteni? Így válik láthatóvá Isten is. Fájdalommal szül minden asszony, de aztán minden szikrázó fényben ragyog, mert élet fakad belőle. A mag elhal, s belőle szárba szökken a zöld növény. Felhők, sötétség, gond és baj nélkül hiába süt a nap, a szivárvány nem válik láthatóvá.

Aki tehát szivárványt akar látni, az ne rettegjen a felhőktől, sőt... Kell ugye a sebesülés ahhoz, hogy a gyógyulás boldog érzését megtapasztaljuk. A gyógyulás élménye semmi máshoz nem hasonlítható. És végül kell a halál, hogy a feltámadás és az örök élet csodájában részesülhessünk. Ne félj, nincs miért, minden úgy van, ahogyan lennie kell.

Kovács Balázs ref. lelkipásztor

Hidasnémeti görög katolikus lakossága

A térségben a görögkatolikus lakosság megtelepedése az 1700-as évek első felére tehető a ruszin családok betelepítésével. A ruszinok görögkatolikus vallásúak voltak, akikkel pap is érkezett. A közösség központja Garadnán alakult ki, ahol hamarosan kis fatemplomot, majd 1808-ban kőtemplomot építettek. Ez a központi szerep a későbbiekben is megmaradt, a települések görögkatolikus lakossága szervezetileg a Garadnai Görögkatolikus Egyházközséghez (2017-től Garadnai Görögkatolikus Parókia) tartozik. Jelenleg 16 filiája van (Kéked, Pányok, Abaújtúr, Zsujta, Tornyosnémeti, Hidasnémeti, Hernádszurdok, Göncruszka, Vilmány, Hernádpetri, Pusztaradvány, Szemere, Hernádvécse, Fülökércs, Novajidrány, Szalaszend), amelyek között Hidasnémeti egyfajta szellemi, földrajzi vonzáskörzetet jelent.

A Parókia a földrajzi körülmények, társadalmi, gazdasági hátrányok közepette is aktív hitéleti, közösségi szerepet tölt be nem csak Garadnán, hanem a filiákban, így Hidasnémetiben is.

2011. augusztus 23-26. között nemzetközi együttműködés keretében kárpátaljai görögkatolikus közösséget láttunk vendégül Tiszacsomárról, és szerveztünk részükre történelmi-, irodalmi- kulturális-, vallási- gasztronómiai programokat.

A görögkatolikus egyház napi szinten jelen van a családkép formálásában, a családi életre nevelésben. Ennek jegyében 2013. május 1. – június 30. között „A család jövője - a jövő családja” címmel programsorozatot szerveztünk. Ennek egyik állomásaként 2013. május 10-én Hidasnémetiben került sor előadásra és kultúrműsorra.

A szerény anyagi körülményei között, önkéntesek lelkes, áldozatkész segítő munkájával törekszünk a lelki, szellemi nevelés mellett a különböző korcsoportok (gyermek, ifjúsági, felnőtt) kompetencia fejlesztésére, a közösségi kapcsolatok erősítésére. Eredményei mutatkoznak meg a közösségépítésben, a fiatalok aktivitásában, az iskoláskorúak fejlődésében és versenyeredményeikben is. Három egymást követő évben (2012-2013-2014) bekerültek a hittanverseny országos döntőjébe. A szép eredményt elért versenyzők között aktív szerepet töltöttek be Hidasnémeti tanulói.

Az iskolások hagyományosan, ünnepi műsorral vett részt a karácsony ünneplésében. Ünnepi műsorral, betlehemi misztériumjátékkal köszöntötték a Megváltó születését.

Az aktív közösségi élet nem ér véget az iskolaévvvel. A tanév befejezését követően rendszeres a nyári táborok megszervezése. Ezek minden évben valamilyen aktuális esemény, évforduló köré szerveződtek úgy, hogy a tudatosan összeválogatott programok között egyaránt megtalálhatóak legyenek az ön- és csoportismereti, kapcsolatteremtő, bizalom- és érzékelésfejlesztő, készség- és képességfejlesztő programok. Mindezek sikerét önkéntes segítők biztosítják.

Görögkatolikus hagyomány, hogy Vízkeresztkor a vízszentelés lehetőleg természetes állapotú vízen történjen. Ahol patak vagy folyó van a közelben, helyenként ma is körmenettel vonulnak a partra a templomból. Dédelgetett vágyunk volt, a 2010-es árvíz óta pedig csak erősödött, hogy a Hernád folyón is ilyen ünnepélyes vízszentelési szertartáson vehessünk részt. 2014. Vízkeresztjén Dr. Kaulics László főhelynök elfogadta a meghívást, és Polyák Imre parókussal a Hernád folyószentelését végezte.

Boros Lászlóné

Az ünnep

Kevés olyan nemzeti ünnep van, amelyet Hidasnémeti lakosságának idejéhez kapcsolódva valósítanak meg a településen. Egyik ilyen – lakosság nemre, felekezetre, korra való tekintet nélkül szerveződik meg – az AUGUSZTUS 20-i ünnepség. Eredetileg „csak” ökonemikus istentiszteletnek indult, de mára már túl nőtte magát, hiszen a határon túli gyülekezetek is képviseltetik magukat nagy örömeinkre. Köszönhető ez annak is, hogy több éve a Nemzeti Összetartozás Napja keretében hol az egyik, hogy a másik gyülekezeti közösség ad otthon a trianoni katasztrófára emlékezve.

2019. augusztus 19-én a délutáni órákban valósult meg a faluban István királyra, az új kenyér ünnepére ez a megemlékezés. Nagyszerű idő volt, nagyszerű fellépőkkel és az előző évekhez képest sokkal többen voltak a Hidasnémeti Református templomkertben.

Köszönet illeti a falu önkormányzatát, a református egyház, a katolikus egyház szervezőit e szép ünnepségért. Sokáig emlékezünk majd erre a délutánra. (UTE)

Gondolatok

Évek óta azon töröm a fejem, hogyan lehetne még szebbé, otthonosabbá, együttműködő közösséggé tenni azt a falut, amelyben már több mint ötven éve élek. Érdeklődve hallgatom az emberek véleményét. Ritkán szólok közvetlenül, pláne az újságban (ennek is megvan az oka). Most mégis megteszem, mert olyan érzések kavarnak bennem, hogy sokan szeretnének tenni, de nem tudják, hogyan induljanak el, mi az a motiváció, amely összefogja a falu közösségét (nemre, vallási hovatartozásra, érdeklődésre, nemzetiségre való tekintet nélkül), képesek önzetlenül tenni és cselekedni. Úgy gondolom, ennek egyetlen lehetősége lehet: szépíteni, virágosítani ezt a természeti szépségekben gazdag községet.

Erről kérem, küldjék el, írják meg véleményüket a művelődési házba, hogy 2020-ban nyerje el a falu a legvirágosabb település címet. (UTE)

Tovább szélesednek a Gyerekesély program lehetőségei a Gönci Járásban

Az Abaúj-Hegyközi Többcélú Kistérségi Társulás nyertes pályázata („A ma gyermeke a jövő esélye!”, röviden GYEP-II.) lehetőségei tovább teljesebbek. A Gönci Járás 30 településén működő program 5 éve alatt párhuzamosan és folyamatában indulnak be a különféle támogató, segítő tevékenységek. Fontos hangsúlyozni, hogy a program minden beavatkozási területén támogatói, segítői, s nem csupán szolgáltatói hozzáállást közvetít, így épít a potenciális résztvevők aktivitására, egyéni és közösségi szándékaira, tenni, valamint ön- és kölcsönös segíteni akarására is.

Ezeket az ön- és kölcsönös segíteni akarást elősegítő, ösztönző aktivitásokat persze fel kell ébreszteni, ébren kell tartani, mert általában nem sajátjai a vidéki települések helyi élettempójának, s a társadalomfejlesztés lapjait forgatva ez nem csak a többszörösen rászorultak körére, hanem az átlaglakosokra is igaz. A projekt 2. évének végéhez közeledve mindezeket a közösségi tereinkben és közösségi házunkban tervezett tevékenységek kapcsán kell végig gondolnunk és az építkezés türelmes útját járnunk ezzel kapcsolatban. Azért emeljük ki e közösségi helyszíneket (a Gönci járás hat – a rászorultsági mutatók alapján kiválasztott – települését), mert gyakorlatilag ezek azok a helyszínek, amelyeken a projektidőszak végéig (2022. szeptember 30-ig) napi működésük, s így legmarkánsabban képesek tükrözni gyerekesély projektünk beavatkozási filozófiáját. Gönc, Hidasnémeti, Boldogkőváralja, Pere, Vilmány és Vizsoly közösségi terei lehetnek a helyi közösségfejlesztés dinamizáló pontjai. Emellett természetesen minden, a projekt kereteiben tervezett tevékenységünk sajátja az, hogy üdvözl, ösztönzi, hogy ne csak a 25 év alatti fiatalok, hanem azok családjai, szűkebb-tágabb bennfoglaló közösségei is részt vegyenek az alkalmakon. Így az iskolai, óvodai, sőt a korai gyermekkorban pl. a baba-mama klubok keretében, vagy akár a közösségi gazdaságfejlesztő tevékenységekben közreműködő foglalkozásvezetőknek is feladata, hogy olyan helyzeteket teremtsen, amelyek során kialakulhat a közösségibb hozzáállás. Pl.: a gyermekeknek szóló kézműves foglalkozást lehet úgy irányítani, hogy az újabb, a felnőttek bevonódását is eredményező tevékenységet ösztönözzön, amely a felnőttek szerepvállalása nélkül valószínűleg nem jöhetne létre (pl. az elkészült termékekből egy helyi kiállítás megszervezését).

Az önszervezés, mint hosszú távon kívánatos cél elérése, komoly megalapozást érdemel. Bizalmat építve, ösztönözve, módszertani utat is mutatva szükséges e munkában részt vennie elsősorban a közösségi ház és terek munkatársainak, s az őket közvetlenül segítő projekt stábnak is. Ennek érdekében rendszeres képzési alkalmak kísérik az országban zajló GYEP-II. tevékenységeket a projekteket kísérő konzorcium (MÁLTA, SZGYF, MTA), a „kiemelt projekt” részéről. A közösségi terekben tevékenykedő munkatársaink elköteleződését jellemzi az a tény, hogy a projektünk vezetése által javasolt, s az elődprojekt keretében is bevált jó gyakorlatként bevezetett havi szakmai nap mellett, saját indíttatásból is szerveznek csapatépítő alkalmat, melyet a hosszabb távú együtt munkálkodás támaszának is tartanak. A Hidasnémetiben sorra kerül első ilyen alkalom szépen megmutatta, s előre vetítette e rendezvények kívánatos légkörét, indíttatását is: Együttlét, melynek fizikai kereteit a közös főzés, s az ismerkedés mélyebb szintjeit célzó társasjátékok hangulatteremtő ereje adta. A ház terek munkatársainak beágyazódása úgy tűnik megtörtént a projekt második évére, amely azt jelenti, hogy hozzáfoghatunk a komolyabb kihívást jelentő közösségfejlesztői beavatkozási formákhoz is.

Ezek a formák megkövetelik, hogy aktivizált állapotban való helyi lakosokkal tudjunk az ő életüket érintő fontos dolgokról „közösségbeszélgetni”. Ez a fajta beszélgetés más, mint a négyszemköztí beszélgetések, mert előfeltételeket követel – bizalmat egymásban, a többiekben – és felelősséget a többiekkel szemben, mert az itt kimondott szavakat a közösség számon kérő figyelme kíséri. Természetesen tudjuk, hogy nem könnyű beszélgetésre összeültetni az embereket, sokféle élethelyzet, sokféle hátrány és érdektelenség hálóját kell lefejtünk előtte róluk.

Motivációként tervezzük, hogy mobil adományboltot, alternatív energiatermelést, öko-tudatos kertészkedést és olyan érdeklődést felkeltő alkalmakat szervezünk, amelyek ugyan nem közvetlenül, hanem alkalmat teremtve vihetik bele a közös diskurzusba a sorsközösséget érző embereket.

Speciális, a hátrányos helyzet kezelésében létfontosságú, a mindennapi életben praktikus hasznos jellegük mellett, ilyen célokat szolgálnak természetesen az Abaúj-Hegyközi Gyermejjóléti és Szociális Alapszolgáltatási Körzet intézményegységei, szakemberei által tartott foglalkozások, vagy a Gönci Egészségfejlesztési Iroda (mely lelki segítségnyújtást is végez) egészségügyi szűrései is, hiszen e tevékenységek során az emberi kapcsolódások más, új, mélyebb, lényegesebb szintjei is helyet kaphatnak.

A projekt működésterülete az egész Gönci járás, de ez nem jelenti azt, hogy minden tervezett szolgáltatási elem eljut minden egyes településre. Vannak olyan tevékenységek, amelyek az elsődleges célcsoport tagjainak szokásos „fellelhetőségi” területein (óvodák, iskolák) kapnak helyet ott dolgozó, vagy oda alkalmanként kitelepülő szakemberek munkálkodása által. Ilyenek például az iskolai képességfejlesztő-felzárkóztató jellegű komplex foglalkozások, vagy az egészségügyi szűrések. Örömmel jelenthetjük azonban azt is, hogy a projekt keretében újabb 14 településen indultak olyan gyermekeket és családjaikat is célzó komplex foglalkozások, amelyek havi 2, 3, vagy 4-szeri alkalommal rendszeresen zajlanak a települések valamely közösségi helyszínén (IKSZT, könyvtár, önkormányzati épület,...), amelyeket helyi foglalkozásvezetők tartanak. Így tulajdonképpen a járás 30 települését tekintve egyre több helyen van jelen a GYEP-II.

EFOP-1.4.2-16-2016-00032 projektstáb munkatársai

Akciós önkormányzati termékek

Az Önkormányzat termékei 20-30 % kedvezménnyel kaphatóak az adventi vásárban (méz, befőtt, lekvár). Ezen kívül szöttesek, hímzések, fonott termékek széles választékával várjuk az érdeklődőket. Termékeink december 20-ig a SZNETI-ben is megvásárolhatóak.

Új autóbuszjárat indul Kassáról Hidasnémetibe

2019. október elsejétől új autóbuszjárat indul **Kassa-Hidasnémeti** útvonalon. A létrehozott járatok Hidasnémetiben csatlakoznak a Miskolc, Abaújszántó felől és oda közlekedő személyvonatokra a **Hidasnémeti, vasútállomás** c. megállón. Az autóbuszok Tornyosnémetiben a **Tornyosnémeti, községháza** közelében kihelyezett megállón állnak meg. A járat a következő menetrend szerint közlekedik:

6+▲	×	×	⑥	+	×	×	×	⑥	+	6+▲	×	⑥	+	×	6+▲	×	⑥	+	×	6+▲	×	⑥	+	×	
Košice, AS	od: 5:00	△	5:05	6:10	6:30	6:30	8:10	9:10	11:10	11:30	11:30	13:00	13:10	14:25	14:25	15:10	17:00	17:10	18:30	18:30	19:10	20:55	21:15	22:30	22:30
Tornyosnémeti	od: 5:48		5:43	6:48	7:13	7:19	8:51	9:51	11:51	12:11	12:23	13:47	13:48	15:11	15:17	15:51	17:52	17:48	19:25	19:20	19:51	21:47	21:53	23:12	23:17
Hidasnémeti, žst.	pr: 5:52		5:48	6:53	7:17	7:23	8:56	9:56	11:56	12:15	12:27	13:51	13:53	15:15	15:21	15:56	17:56	17:53	19:29	19:24	19:56	21:51	21:58	23:16	23:21

	⑥	+	×	×	×	⑥+	×	⑥	+	×	×	⑥	+	×	×	⑥+	×	⑥+					
Hidasnémeti, žst.	od. 4:15	4:22	4:50	5:55	5:58	7:00	7:40	7:40	9:00	10:00	12:00	12:29	12:29	14:00	14:06	16:00	16:29	16:29	18:00	18:06	20:25	22:00	22:01
Tornyosnémeti	od. 4:19	4:26	4:54	5:59	6:02	7:04	7:44	7:44	9:04	10:04	12:04	12:33	12:33	14:04	14:10	16:04	16:33	16:33	18:04	18:10	20:29	22:04	22:05
Kőszice, AS	pl. 5:25	5:25	5:38	6:45	6:50	7:55	8:30	8:40	9:50	10:50	12:50	13:20	13:30	14:45	15:05	16:45	17:25	17:35	18:45	19:05	21:25	22:45	22:50

▲ a Kenyheci Ipari Parkon keresztül

A buszjáratokról bővebb információt a www.cp.sk, valamint a www.eurobus.sk oldalon talál.

Belža,	Ⓢ 4:15	+	+	Ⓢ 7:40	Ⓢ 12:29	+	Ⓢ+ 14:06	Ⓢ 16:29	+	Ⓢ+ 18:06	20:25			
Haniska, Grajciar	Ⓢ 4:15	+	⌘ 4:50	⌘ 5:55	Ⓢ+ 5:58	⌘ 7:00	+	Ⓢ 7:40	⌘ 9:00	⌘ 10:00	⌘ 12:00	Ⓢ 12:29	+	⌘ 14:00
	Ⓢ+ 14:06	⌘ 16:00	Ⓢ 16:29	+	⌘ 18:00	Ⓢ+ 18:06		⌘ 20:25	Ⓢ+ 22:00	22:01				
Haniska,OcÚ	Ⓢ 4:15	+	⌘ 4:50	+	⌘ 9:00	⌘ 10:00	⌘ 12:00	Ⓢ 12:29	+	Ⓢ+ 14:06	Ⓢ 16:29	+	Ⓢ+ 18:06	20:25
	Ⓢ+ 22:01													
Kechnec, centrum	Ⓢ 4:15	+	⌘ 4:50	⌘ 5:55	⌘ 7:00	+	Ⓢ 7:40	⌘ 9:00	⌘ 10:00	⌘ 12:00	Ⓢ 12:29	+	⌘ 14:00	⌘ 16:00
	Ⓢ 16:29	+	⌘ 18:00	⌘ 20:25	22:00									
Kechnec, Getrag-Ford	Ⓢ+ 5:58	Ⓢ+ 14:06	Ⓢ+ 18:06	Ⓢ+ 22:01										
Kechnec, Magnetit Marelli	Ⓢ+ 5:58	Ⓢ+ 14:06	Ⓢ+ 18:06	Ⓢ+ 22:01										
Košice,AS	Ⓢ 4:15	+	⌘ 4:50	⌘ 5:55	⌘ 7:00	+	Ⓢ 7:40	⌘ 9:00	⌘ 10:00	⌘ 12:00	Ⓢ 12:29	+	⌘ 14:00	Ⓢ+ 14:06
	⌘ 16:00	Ⓢ 16:29	+	⌘ 18:00	Ⓢ+ 18:06	20:25	⌘ 22:00	Ⓢ+ 22:01						
Milhost',nám.	Ⓢ 4:15	+	⌘ 4:50	⌘ 5:55	⌘ 7:00	+	Ⓢ 7:40	⌘ 9:00	⌘ 10:00	⌘ 12:00	Ⓢ 12:29	+	⌘ 14:00	⌘ 16:00
	Ⓢ 16:29	+	⌘ 18:00	⌘ 20:25	22:00									
Milhost',št.hr.	Ⓢ 4:15	+	⌘ 4:50	⌘ 5:55	⌘ 7:00	+	Ⓢ 7:40	⌘ 9:00	⌘ 10:00	⌘ 12:00	Ⓢ 12:29	+	⌘ 14:00	⌘ 16:00
	Ⓢ 16:29	+	⌘ 18:00	⌘ 20:25	22:00									
Seňa,kostol	Ⓢ 4:15	+	⌘ 4:50	⌘ 5:55	Ⓢ+ 5:58	⌘ 7:00	+	Ⓢ 7:40	⌘ 9:00	⌘ 10:00	⌘ 12:00	Ⓢ 12:29	+	⌘ 14:00
	Ⓢ+ 14:06	⌘ 16:00	Ⓢ 16:29	+	⌘ 18:00	Ⓢ+ 18:06	20:25	⌘ 22:00	Ⓢ+ 22:01					
Sokol'any,čak.	Ⓢ 4:15	+	+	+	+									
Tornyosnémeti, községháza	Ⓢ 4:15	+	⌘ 4:50	⌘ 5:55	Ⓢ+ 5:58	⌘ 7:00	+	Ⓢ 7:40	⌘ 9:00	⌘ 10:00	⌘ 12:00	Ⓢ 12:29	+	⌘ 14:00
	Ⓢ+ 14:06	⌘ 16:00	Ⓢ 16:29	+	⌘ 18:00	Ⓢ+ 18:06	20:25	⌘ 22:00	Ⓢ+ 22:01					

+ -premáva v nedeľu a v štátny sviatok - közlekedik vasárnap és ünnepnap

⌘ -premáva v pracovné dni - munkanapokon közlekedik

Ⓢ - premáva v sobotu - közlekedik szombaton